

Το Αθέατο Μουσείο

The Unseen Museum

Η Άρτεμη από τη θάλασσα

Artemis from the sea

Η Άρτεμη, κόρη του Δία και της Λητούς και διδυμη αδελφή του Απόλλωνα, γεννήθηκε στη Δήλο. Συνοδός της είναι συνήθως το ελάφι και ιερό της ζώο η αρκούδα.

Ο Όμηρος τη χαρακτηρίζει «Πότνια Θηρών», δηλαδή «Κυρίαρχο των άγριων ζώων» (Ιλιάδα Φ 470), που κυνηγά αλλά και προστατεύει τα ζώα.

Στην ιδιότητα της Κυνηγέτιδας μας παραπέμπει η φαρέτρα στη ράχη, η ενδυμασία της - κοντός, ζωσμένος χιτώνας, ιμάτιο και υψηλές μπότες (ενδρομίδες) -, καθώς και το τόξο που πιθανώς κρατούσε στο αριστερό χέρι.

Η φιάλη, που θα κρατούσε στο δεξί χέρι, σχετίζεται με την άσκηση λατρείας για την επίκληση της θεάς, υποδηλώνοντας την παράκληση ή την ευχαριστία του αναθέτη.

Η θεά, ως Αγροτέρα, προστάτευε τα δάση, τους αγρούς και γενικώς την άγρια φύση.

Ως σεβαστή παρθένας προστάτευε τα βρέφη, τις κόρες και τους εφήβους, το γάμο και τις γυναίκες.

Την Άρτεμη υπηρετούσαν οι παρθένες κόρες - *άρκτοι* - που συμμετείχαν στην τελετουργία της *αρκτείας*, τη μετάβαση από την παιδική ηλικία στην εφηβεία και στη μητρότητα.

Στον ελλαδικό χώρο και κυρίως στην Αττική έχουν βρεθεί πολλά ιερά, όπου η θεά λατρευόταν με ποικίλα προσωνύμια - *Βραυρωνία, Μουνχία, Αγροτέρα, Αμαρυσία, Ταυροπόλος, Αρισταβούλη, Σελλασφόρος, Προπυλαία, Αυλιδεία, Ορθία, Ενοδία* - ενδεικτικά των πολλών υποστάσεων της.

Το συγκεκριμένο αγαλμάτιο θα ήταν μάλλον ανάθημα πιστού σε κάποιο ιερό της. Η προέλευσή του μαρτυρεί ότι ανήκε στο φορτίο ενός πλοίου, που ίσως μετέφερε μεταξύ άλλων και έργα τέχνης. Είναι γνωστό ότι ιδιαίτερος από τον 2ο αι. π.Χ. έως το πρώτο μισό του 1ου αι. μ.Χ., τα ελληνικά έργα τέχνης ήταν περιζήτητα και διακοσμούσαν τους δημόσιους και τους ιδιωτικούς χώρους του ρωμαϊκού κόσμου.

Artemis, the daughter of Zeus and Leto, twin sister of Apollo, was born on Delos. The stag was usually her company, while the bear was her sacred animal.

Homer characterizes her as «*Potnia Theron*», that is, «*Mistress of wild animals*» (Iliad Φ 470) who hunts but also protects all untamed animals. To her capacity as *Kynegetis* ('dog-leader') relate the quiver, suspended over the back, the costume - short, belted at the waist, chiton, cloak (*himation*) and high boots (*endromides*) -, as well as the bow and arrow she probably held in the left hand.

The bowl she would have held in the right hand is associated with the performance of a ritual to evoke the deity, conveying either invocation or gratitude on behalf of the dedicator.

The goddess as *Agrotera*, protected the forests, the fields and wild nature.

As venerated virgin she protected infants, maidens and adolescents, marriage and women. Artemis was served by virgin maidens - *arktoi* (female bears) - who participated in the ritual of *arkteia*, the rites of passage from childhood to adolescence and motherhood.

Many sanctuaries have been located in the Hellenic region and especially in Attica where the goddess was worshipped under various epithets - *Brauronia, Mounichia, Agrotera, Amarysia, Tauropolos, Aristovouli, Sellasphoros, Propylaea, Aulideia, Orthia, Enodia* - all indicative of her numerous aspects.

This specific statuette was probably dedicated to a sanctuary of the goddess. Its provenance indicates that it was once included in the cargo of a ship, possibly transporting works of art among other things. It is well known that especially in the period from the 2nd cent. B.C. to the first half of the 1st cent. A.D., Greek works of art were much sought after and adorned private and public places of the Roman world.

Χαλκίνο αγαλμάτιο της θεάς.
Τέλη 4ου αι. π. Χ.
Αρ. ευρ. X 16790

Bronze statuette of the goddess
End of 4th cent. B.C.
Inv. no. X 16790

Ανασύρθηκε από το βυθό στη θαλάσσια περιοχή της Μυκόνου και παραδόθηκε στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο το 1959.

It was retrieved from deep waters in the sea off Mykonos and handed over to the National Archaeological Museum in 1959.

